

Wijziging van het Wetboek van Koophandel
(Voorzieningen met betrekking tot de structuur
der naamloze en besloten vennootschap)

BRIEF VAN DE MINISTER
VAN FINANCIËN

Nr. 40

(De vroegere stukken zijn gedrukt
in de zittingen 1969-1970 en 1970-1971)

's-Gravenhage, 8 juli 1971.

In het voorlopig verslag van de Tweede Kamer inzake het wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van Koophandel (Voorzieningen met betrekking tot de structuur der naamloze en besloten vennootschap) zijn onder artikel VII door zeer vele leden vragen gesteld over de rechtsvorm van De Nederlandsche Bank N.V., terwijl tevens door deze en sommige leden het oordeel gevraagd werd van de bewindslieden over de suggestie van de Vereniging van Werknemers van De Nederlandsche Bank N.V., met name voor wat betreft de gedachtengang die achter hun ontwerpen „Proeve van een nieuw artikel VII” steekt.

In de memorie van antwoord naar aanleiding van het voorlopig verslag hebben de ondergetekende bewindslieden o.a. medegedeeld, dat zij de opmerkingen omtrent de structuur van de Bank, welke in het voorlopig verslag zijn gemaakt, met de daarbij behorende voorstellen van de Vereniging van Werknemers van De Nederlandsche Bank N.V. onder de aandacht van de ondergetekende hadden gebracht.

Ter gelegenheid van de mondelinge behandeling van het wetsontwerp heeft het Kamerlid de heer Boersma in de vergadering van 9 maart 1971 aan de Minister van Justitie gevraagd naar het resultaat van het overleg met diens ambtgenoot van Financiën. Naar aanleiding hiervan heeft de Minister van Justitie de ondergetekende gevraagd of hij de Kamer terzake zou willen inlichten.

Gaarne aan het hierboven geuite verlangen voldoende, geeft de ondergetekende als zijn mening te kennen, dat er geen aanleiding bestaat om artikel 27 van de Bankwet 1948 te wijzigen overeenkomstig het door de Vereniging van Werknemers van De Nederlandsche Bank N.V. gedane voorstel. De positie van de Nederlandsche Bank is fundamenteel een geheel andere dan die van de zogenaamde grote vennootschappen, waarvoor de nieuwe structuurregeling van het wetsontwerp in de eerste plaats is bedoeld.

Het uitgangspunt van deze regeling is, dat in een bedrijf werknemers en kapitaalverschaffers in hoge mate afhankelijk zijn van het beleid dat door de leiding wordt gevoerd. Op dit beleid wordt toezicht gehouden door de raad van commissarissen. De nieuwe wettelijke regeling heeft de strekking, waarborgen te scheppen dat de raad van commissarissen, mede ten gevolge van de wijze van samenstelling, door kapitaalverschaffers en werknemers beiden kan worden beschouwd als een vertrouwenscollege, dat ten aanzien van hoofdlijnen van het bedrijfsbeleid met beslissende bevoegdheden is belast.

Zulk een structuur is passend voor een bedrijf dat risico's loopt en zich in het belang van werknemers en kapitaalverschaffers in de strijd om het economisch bestaan moet trachten te handhaven. De positie van De Nederlandsche Bank N.V. verschilt echter principieel van die van een gewone onderneming, daar zij krachtens artikel 9 van de Bankwet 1948 is belast met taken ten dienste van het algemeen belang. Haar positie is nauw met die van de overheid verbonden, hetgeen in haar structuur tot uitdrukking is gebracht. Haar personeel heeft geen rechtstreeks financieel en economisch belang bij het door haar gevoerde beleid en bij de uitkomsten daarvan; het beleid is, zoals het genoemde artikel 9 dat uitdrukt, gericht op 's lands welvaart, en niet op de belangen van kapitaalverschaffers en werknemers als zodanig.

Aan

de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

De raad van commissarissen van De Nederlandsche Bank N.V. kan dan ook niet die functie hebben, die hij volgens de nieuwe wettelijke regelen inzake de structuur van de grote vennootschappen heeft. Ook is hier geen plaats voor medezeggenschap van het personeel in de samenstelling van de raad, evenmin als dat het geval is met ambtenaren ten aanzien van de samenstelling van publiekrechtelijke colleges. Bij de Nederlandsche Bank zou een wijziging van artikel 27 van de Bankwet 1948, zoals die door de Vereniging van Werknemers wordt voorgesteld, aan het belang van het personeel een invloed toekennen, waar het algemeen belang het enige gezichtspunt behoort te zijn. Het spreekt vanzelf dat het belang van het personeel van de Bank als zodanig onder meer in de ondernemingsraad zal worden behartigd volgens de regels van de onlangs in werking getreden Wet op de ondernemingsraden.

Met betrekking tot de vraag of er aanleiding bestaat om wijziging te brengen in de thans bestaande rechtsvorm van De Nederlandsche Bank N.V., moge de ondergetekende mededelen, dat de bestaande structuur van de Nederlandsche Bank, zoals deze in de Bankwet 1948 is neergelegd, voor het bereiken van de in deze wet gestelde doeleinden bevredigend moet worden geacht. De ondergetekende kan geen aanleiding zien te bevorderen, dat hierin wijziging zou worden gebracht.

De Minister van Financiën.

R. J. NELISSEN.